

האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים

היזמה למחקר יישומי בחינוך

צוות המומחים לנושא: 'לימוד ממהלכי עבר לשיפור החינוך המדעי בישראל והמצוינות בו'

ירושלים, ט' באדר א' תשע"ו, 18.02.2016

קול קורא לסקירה מדעית: 'מחר 98' – הדוח ויישומיו

צוות המומחים המוביל את הפעילות בנושא [לימוד ממהלכי עבר לשיפור החינוך המדעי בישראל והמצוינות בו](#) מזמין סקירה מדעית על יישום 'מחר 98'.¹ הסקירה תשמש חומר רקע למפגשים לימודיים המתוכננים במסגרת הפעילות.

צוות המומחים: פרופ' ישראל בר-יוסף (יו"ר), מכון ויצמן למדע, פרופ' בני גיגר, מכון ויצמן למדע והקרן הלאומית למדע, פרופ' שאול הוכשטיין, האוניברסיטה העברית בירושלים, גב' אסתר מגן, תיכון 'אוסטרובסקי' ומכון ויצמן למדע וגב' שלומית עמיחי, 'חותם'. מרפא הצוות: מר ניב שטראוס.

הסקירה תכלול מידע שייאסף מפרסומים מדעיים מישראל ומחו"ל, דוחות, ראיונות ומידע רלוונטי נוסף.

מתוך מכלול ההיבטים הקשורים ל'מחר 98', החליט צוות המומחים להתמקד בששת הנושאים הבאים:

1. החזון שעמד בבסיס המהלך ותכנונו
2. השפעת המהלך על החינוך הטכנולוגי
3. השפעת המהלך על הוראת המדעים בחטיבת הביניים (כולל תכניות לימודים)
4. השפעת המהלך על הוראת המדעים בחטיבה העליונה (כולל תכניות לימודים)
5. מורים: השפעת המהלך על מורים והוראה – הכשרה ופיתוח מקצועי (כולל מרכזי מורים) וכן מורים מובילים
6. מבט מתכלל מתוך משרד החינוך על המהלך

לפיכך על הסקירה להתמקד בניתוח חומרים קשורים לששת הנושאים הללו. על הסוקר לפרט גם את ההמלצות הרלוונטיות של 'מחר 98' לנושאים הנ"ל – שינוי תכניות הלימודים, הקמת מרכזי מורים ותכניות הסבה למורי טכנולוגיה וכדומה – ולהתייחס ליישום שלהן.

הצעות לדרכים לאיסוף המידע:

- חיפוש במרשתת באמצעות מנועי חיפוש כגון "Google"
- חיפוש במאגרי מידע אקדמיים בלועזית: Education Source, ProQuest, Jstor, ERIC, Academic Search Complete וכיו"ב
- חיפוש במאגרי מידע אקדמיים בעברית: המאגר של מכון סאלד, המפתח למאמרים בעברית של אוניברסיטת חיפה וכיו"ב

¹ תכנית לאומית לחיזוק, להעמקה ולשיפור של לימודי המתמטיקה, מדעי הטבע והטכנולוגיה במערכת החינוך הישראלית. התכנית הותוותה על ידי הוועדה העליונה לחינוך מדעי וטכנולוגי והוצגה בדוח 'מחר 98' שהוגש בשנת 1992 לשרת החינוך והתרבות שולמית אלוני. בראש הוועדה עמד פרופ' חיים הררי, ולכן הוועדה מכונה גם 'ועדת הררי'.

האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים

היזמה למחקר יישומי בחינוך

צוות המומחים לנושא: 'לימוד ממהלכי עבר לשיפור החינוך המדעי בישראל והמצוינות בו'

- חיפוש מידע במקורות רשמיים כגון הספרייה הלאומית, משרד החינוך, ראמ"ה, ארכיון המדינה, מרכז המחקר והמידע של הכנסת והלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
- חיפוש בארכיוני עיתונות

שלבי העבודה:

- 1. הצעה מקדמית:** יש להגיש הצעה מקדמית לסקירה המלאה. ההצעה צריכה לכלול קורות חיים של המציע, מידע על דרכי החיפוש המוצעות, הצגה של מערך המחקר ורשימת מקורות ראשונית (לפחות חמישה מקורות לכל נושא). מלבד ששת הנושאים שצוינו מעלה, ההצעה המקדמית צריכה להביא בחשבון שלוש שאלות שעל הסקירה המדעית להתייחס אליהן: (א) האם וכיצד קידם היישום של 'מחר 98' את הישגי החינוך המדעי בישראל? (ב) מה ניתן ללמוד מ'מחר 98' על מדיניות לקידום הישגי החינוך המדעי בישראל כיום? (ג) מה היה חלקם של המורים בגיבושה של 'מחר 98' וביישומיה השונים? לכן יש להסביר בהצעה אילו מקורות יוכלו לספק מידע על כל אחת מהשאלות. ההצעה תוגש עד תאריך 06.03.2016. סוקר שזו הפעם הראשונה שהוא שולח ליזמה הצעה מקדמית יצרף להצעה דוגמת כתיבה שלא עברה עריכת לשון מקצועית.
 - צוות המומחים יבחר בין ההצעות המקדמיות. תשובות תינתנה עד תאריך 20.03.2016.
 - היזמה** שומרת לעצמה את הזכות שלא לבחור בשום הצעה, וכן היא עשויה לבקש שינוי דגשים, תוספות או שילוב בין הצעות מקדמיות שונות.
- 2. מיפוי ראשוני:** הסוקר יתבקש להכין מיפוי ראשוני של פרסומים מדעיים, דוחות ומידע רלוונטי נוסף בנושא 'מחר 98' ולהגיש אותו לצוות המומחים. על המיפוי לכלול רשימת מקורות מוערת הכוללת תיאור תוכנו של כל מקור (בחלוקה לפי ששת הנושאים הנ"ל ותוך הסבר של האופן שבו המקורות המובאים נותנים מענה על שלוש השאלות הנ"ל). לגבי מקורות מחקרניים, יש לפרט את מערך המחקר עבור כל אחד מהמקורות. שלב זה יושלם בתוך שלושה שבועות מחתימת החוזה. המיפוי יוגש בעברית, והיקפו יהיה 3,750 מילים, כולל רשימת המקורות. עד שבוע לאחר הגשת המיפוי הראשוני יקבל הסוקר הערות עליו. לרשותו יעמדו שבועיים נוספים כדי להגיש מיפוי ראשוני מתוקן. ייתכן שהיזמה תחליט שיש צורך לתרגם לאנגלית את המיפוי הראשוני. במקרה כזה היא תדאג לתרגום מקצועי של המיפוי הראשוני המתוקן, תשלח אותו לסוקר, ועל הסוקר יהיה להעיר את הערותיו ולאשר את התרגום בתוך שבועיים. כן יקבל הכותב בתוך שבועיים ממועד הגשת המיפוי הראשוני המתוקן הנחיות מצוות המומחים לגבי שני נושאים שבהם יהיה עליו להתעמק וגם דגשים להעמקה ולהרחבה.
- 3. הגשת טיוטה של הסקירה המלאה:** הטיוטה תכלול את ההרחבה וההעמקה על פי הנחיות הצוות ותימסר בתוך שמונה שבועות מקבלת הנחיות הצוות. צוות המומחים יעביר לכותב את הערותיו על הטיוטה בתוך שבועיים ממסירתה. טיוטת הסקירה תהיה בהיקף של עד 15,000 מילים. רשימת המקורות לא תיכלל במניין המילים.

למשלוח דואר: האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, ת.ד. 4040, ירושלים 91040

כתובת המשרד: ירושלים, גבעת רם 'כפר ההייטק' שורה 4 ביתן 2 טל.: 02-6221582; פקס: 02-6240814

דוא"ל: hayozma.ed@academy.ac.il אתר במרשתת: <http://education.academy.ac.il>

האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים

היזמה למחקר יישומי בחינוך

צוות המומחים לנושא: 'לימוד ממהלכי עבר לשיפור החינוך המדעי בישראל והמצוינות בו'
4. **סקירה סופית:** הכותב יתקן את טיוטת הסקירה המלאה בהתאם להערות שקיבל מצוות המומחים, ויגיש סקירה מתוקנת (וסופית) בתוך שלושה שבועות מקבלת ההערות. לסקירה הסופית יצורף תקציר בעברית ובאנגלית בהיקף של עד 800 מילים.

עיצוב הטקסט:

גופן דוד בגודל 12 נקודות וגופן TNR בגודל 11 נקודות ישמשו לכתובה העברית והאנגלית, בהתאמה. הרווח בין שורות יהיה של שורה וחצי, ובין פסקות – של שתי שורות. מקורות יצוטטו לפי כללי ה-APA. **הסקירה תימסר כשהיא ערוכה לשונית, ברמה שתכבד את שם הכותב ואת פרסומי היזמה.**

1. הצוות עשוי להחליט על הנגשת הסקירה גם לציבור הרחב באמצעות המרשתת, או על צירופה (כולה או חלקים ממנה) כחלק או כנספח בדוח שיכתוב לקראת סיום עבודתו. זכויות היוצרים על הסקירה תהיינה שייכות לאקדמיה הלאומית הישראלית למדעים. מחבר הסקירה יורשה לעשות בה שימוש כמקובל בפרסומים מדעיים.

2. אם **היזמה** תזמין תרגום של המסמך לאנגלית, יתבצע התרגום על ידי **היזמה**, והכותב יתבקש לאשרו או להעיר עליו בתוך שבועיים מיום קבלת התרגום.

אם צוות המומחים יבחר שלא להנגיש את הסקירה לציבור, יותר למחבר לעשות בה שימוש, ואזכור שם **היזמה** יהיה כפוף לאישור מפורש וכתוב של הצוות. במקרה זה זכויות היוצרים על המסמך תהיינה של המחבר. אם צוות המומחים יבקש מהמחבר להציג את עבודתו ביום עיון המתוכנן ליום שלישי, ל' בתשרי תשע"ז, 01.11.2016, בירושלים, ימלא המחבר אחר בקשת הצוות.

תשלום: היזמה תשלם סכום של 20,000 ₪ עבור הסקירה כדלקמן:

2,500 ₪ ישולמו למחבר עם מסירת המיפוי הראשוני או הצגתו במפגש הלימודי כנ"ל, ו-1,500 ₪ ישולמו לאחר תיקונים למיפוי הראשוני בהתאם להערות צוות המומחים (סך הכל 4,000 ₪ למיפוי הראשוני).

10,000 ₪ ישולמו לכשיאשר צוות המומחים שקיבל את הטיוטה של הסקירה המלאה ושהיא עומדת בהנחיות לכתובתה.

היתרה בסך 6,000 ₪ תשולם לאחר שצוות המומחים יאשר שנעשו כל התיקונים על פי ההערות, שהתקצירים הולמים ושהנוסח ערוך לשונית כנדרש.

את ההצעות המקדמיות יש לשלוח אל מרפ"צ הצוות, מר ניב שטראוס, בדוא"ל לכתובת הבאה:

niv.education@academy.ac.il

לבירורים ניתן לפנות לניב בטלפון 02-6221582 או בכתובת הדוא"ל הנ"ל.